odvolací komisí pro válečné poškozence v Praze posudek české oční kliniky v Praze, který vyzněl v ten rozum, že jde pravděpodobně o chorobu oční z dětských let a znalec profesor Dr. Procházka dospěl pak na podkladě toho materiálu k posudku, že stěžovatel sice jest útrobně zdráv, že však jeho levé oko jest postiženo rohovkovým zákalem od flyktaenového zánětu z dětství a že oko bylo uměle předrážděno.

Stížnost ovšem namítá, že v naříkaném rozhodnutí není správně citován doslov posudku oční kliniky tím, že tam není citováno slovo „pravděpodobně". Vadu tuto neshledal však nejvyšší správní soud podstatnou, uváživ, že žalovaný úřad neopírá se jen o tento posudek, nýbrž že k závěru svému dospěl právě jen z toho, že posudkem tím byla potvrzena správnost superarbitračního nálezu ze dne 23. února 1917.

Další rozpor spatřuje stěžovatel v tom, že žalovaný úřad zjišťuje, že odborný lékař při novém šetření dne 1. října 1926 shledal invalidu „úplně zdravým", kdežto oční klinika sama konstatuje chorobu levého oka.

Rozpor ten však je jen zdánlivým, poněvadž žalovaný úřad tím patrně vyslovil jen, že při všeobecném — celkovém — vyšetření stěžovatele znalcem prof. Procházkou neshledány poruchy zdraví (posudek jeho ze dne 20. října 1926 kontrastuje, že stěžovatel jest „útrobně zdráv, že stěžoval si jen na oční chorobu"), při čemž znalec Procházka ovšem nepřihlížel ke specielní oční chorobě, kterou vyšetřila oční klinika sama a kterou pak dále znalec vzal základem pro svůj konečný posudek.

Měl tedy žalovaný úřad pro své rozhodnutí nález superarbitrační komise ze dne 23. února 1917 dosvědčený posudkem oční kliniky a znalce prof. Procházky na straně jedné a superarbitrační nález ze dne 20. června 1919, jehož se dovolává stěžovatel, na straně druhé.

Přikloní-li se žalovaný úřad pro svůj závěr k jednomu z nich, běží již jen o hodnocení důkazů, jejichž věcné přezkoumání vymyká se z kognice nejvyššího správního soudu.

Byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nález N. S. S. ze dne 31. ledna 1929, č. 1867/29.)

Sebevražda invalidova nezakládá nároku na důchod pro pozůstalé.

Výměrem zemského úřadu pro péči o válečné poškozence v Čechách ze dne 21. března 1927, č. 79.279/27-I, nebyl přiznán stěžovatelce důchod vdovský a sirotčí, poněvadž dle spisů a konaným šetřením bylo zjištěno, že manžel stěžovatelky byl notorickým alkoholikem, somaticky byl zdráv a pracoval až do posledního času. Sebevraždu pak spáchal v alkoholickém obluzení. Motivy sebevraždy nejsou v souvislosti s válečnou invaliditou, takže podmínky zákona nejsou splněny.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 30. července 1927, č. j. 22635/V/1a-27, zamítlo ministerstvo sociální péče stížnost strany do tohoto výměru a potvrdilo výměr z těchto důvodů:

„Podle §§ 13. a 20. zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., přísluší nárok na důchod pozůstalým po zemřelém invalidovi, nebylo-li prokázáno, že smrt jeho nastala z jiného důvodu než v důsledku poranění utrpěného, případně onemocnění získaného nebo zhoršeného při vykonávání vojenské služby.

Manžel stěžovatelky byl dne 16. března 1920 uznán válečným invalidou pro amputaci pravé nohy. Jinak byl zdráv. Dne 27. ledna 1927 spáchal sebevraždu, nastala tedy smrt z jiného důvodu než byl k jeho uznání válečným invalidou. V důsledku toho nelze stěžovatelku a její dítě ve smyslu §u 1. lit. c) zákona ze dne 8. dubna 1919 č. 199 Sb. z. a n.

považovati za válečné poškozence a požitky jim podle shora cit. zákona nepříslušejí."

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvážil nejvyšší správní soud:

Z doslovu ustanovení §§ 13. a 20. zákona ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., ve spojení s ustanovením §u 1. lit. a) a c) zákona ze dne 8. dubna 1919, č. 199 Sb. z. a n., vyplývá, že tyto zákonné předpisy nepřiznávají pozůstalým po válečném invalidovi nárok na důchod, nastala-li smrt válečného invalidy z j i n é h o důvodu, než v důsledku poranění utrpěného, případně onemocnění získaného nebo zhoršeného při vykonávání vojenské služby.

Z toho sluší usuzovati, že je předpokladem nároku na důchod vdovský a sirotčí po rozumu shora citovaných §§ 13. a 20. zákona o požitcích válečných poškozenců, aby tu byla p ř í m á, t. j. p ř í č i n n á souvislost mezi onou skutečností, která způsobila fysiologickou příčinu smrti válečného invalidy a mezi poraněním jeho utrpěným ve službě vojenské nebo nemocí získanou nebo zhoršenou v této službě. P o u h á n e p ř í m á souvislost mezi uvedenými skutečnostmi vylučuje nárok na zmíněné důchody.

Tak judikoval nejvyšší správní soud již v četných nálezech na příklad ze dne 13. října 1924, č. 17.378/24, 10. listopadu 1927, č. 23.172, a ze dne 24. února 1928, č. 5317/28, a trvá na názoru tom i v daném případě, poukazuje dle §u 44 jedn. řádu na podrobnější odůvodnění citovaných nálezů.

Stížnost doznávajíc jinak, že bezprostřední příčinou smrti je sebevražda, snaží se dovoditi, že smrt válečného invalidy je v příčinné souvislosti s poraněním utrpěným ve válečné službě. Namítá v tomto směru, že jediným motivem sebevraždy byly nesnesitelné bolesti, které trpěl invalida následkem ve válce utrpěného zranění nohy a které, majíce úzký vztah k tomuto jeho zranění, dohnaly jej k sebevraždě.

Než i kdyby se připustilo, že nesnesitelné bolesti invaliditou zaviněné byly motivem, který přiměl manžela stěžovatelky k sebevraždě, mohlo by jíti jen o n e p ř í m o u souvislost mezi onou skutečností, jež způsobila fysiologickou smrt jeho s poraněním utrpěným ve službě válečné. Taková pouhá nepřímá souvislost vylučuje však nárok na důchod, jak svrchu uvedeno.

Pakli závěr žalovaného úřadu vyzněl ve shodě s těmito úvahami, nemůže výrok naříkaný býti shledán ani nezákonným, ani vadným, pročež nezbylo než zamítnouti stížnost jako bezdůvodnou.

(Nález N. S. S. ze dne 11. února 1929, č. 21749/27. Srov. nález N. S. S. ze dne 10. listopadu 1927, č. 23172/27, uveřejněný v Soc. revui ročník 1928, str. 78.)

---

§ 29, o d s t. 3. Osoby neuznané válečnými invalidy nemají nároku na prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu.

Stěžovatel nebyl uznán nálezem okresní sociální lékařské prohlídkové komise v Jindřichově Hradci ze dne 17. prosince 1920, č. j. 185 válečným invalidou. Nález tento byl potvrzen zemskou odvolací komisí sociálně lékařskou v Praze dne 7. listopadu 1922 pod č. j. 2819/22/B, protože otylost a ledvinové kaménky nesouvisí se službou vojenskou.

Žádosti stěžovatelově podané v únoru 1927, aby byl předvolán k sociálně lékařské prohlídce pro zhoršení choroby a uznán válečným invalidou, nevyhověl zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Praze výměrem ze dne 23. února 1927, č. j. 39852/27, s poukazem na § 2. vládního nařízení ze dne 8. června 1922, čís. 181 Sb. z. a n.

Naříkaným rozhodnutím ze dne 20. července 1927, č. j. 21763/V/1a-27, neshledalo ministerstvo sociální péče na stížnost důvodu, aby něčeho